

“AKLIN VE VAHYİN TERK EDİLMESİ” (3)

(...dünden devam)

Âdem'in yönettiği az miktardaki insan topluluğu, yaşantıları basit, ihtiyaçları az, ilkel insanlardı. Âdem'e Allah'a î mân esasına dayalı, fakat ilkel toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak basit akıl kuralları ilhâm edilmişti. İnsanın doğasında var olan, yaratılışın-dan gelen tevhîd dini. Fakat zamanla insanların sayıları ve ihtiyaçları arttıkça kin ve hased duyguları belirmeğe başladı, anlaşmazlıklar çıktı. İnsanlar, atalarının âsûde yolundan saptılar, çeşitli güçlere tanrılık atfettiler, ayrı ayrı milletler doğdu, ayrı ayrı inançlar türedi. Kavgalar, çekişmeler başladı. İşte insanları rahat ve huzura kavuştur-mak, yanlış yoldan çıkarıp hak yola sokmak için peygamber-berler gönderildi. O günden bugüne Hak ile bâtılın mücadelesi sürüp gitti. İlk insanların uydukları kurallar, ister doğal akıldan, sağduyudan çıksın, ister peygamberin vahyi olsun, Evrenin Yaratıcısına iman ve O'na itâat esasına dayalı idi. İşte bu inanç sisteminin adı İslâm' dır.

Kur'ân-ı Kerîm, inancın sağlam düşünceye, akla ve delîle dayalı olmasına çok önem verir. Birçok âyetin sonunda bunların, iyi düşünen sağduyu sahiplerine kanıt ve ibret olduğunu vurgular. Bunları, onların anlayacağını; ama düşünmeyenlerin, yanlış inançlarını sürdüreceklerini belirtir.

İniş bakımından 52. sûrede körü körüne eskileri taklidedenler, kör ve sağıra; akıl ve kanıta dayananlar da gören ve işitene benzetilir:

"

Hiç böyleleri, şu kimse gibi olur mu ki, o Rabb'inden bir delîl üzerinde bulunur, ayrıca O'ndan bir şâhid de onu takib

eder. O(Hak şâhidi Kur'a)n'dan önce de bir önder ve rahmet olarak Mûsâ

'nın Kitâb

ı var..."

(Hûd

: 17)

İşte böyle kanıtlara dayananlar, Kur'ân'ın Allah tarafından vah-yedildiğine inanır-lar. Hangi kabile veya topluluk onu inkâr ederse, onun varacağı yer ateştir.

Mülk Sûresinde taklitçiler, önünü görmeden sağa sola yalpalayarak, ya da engebeli yolda ikide birde yüz üstü kapaklanarak yürüyen kimse ile; akıl ve basirete dayanan da düz yolda doğru yürüyen kimse ile karşılaştırılır:

"Şimdi, yüzüstü kapanarak yürüyen mi doğru gider, yoksa yolda düzgün yürüyen mi?"

(Mülk:

22)

Kur'ân-ı Kerîm, doğru olup olmadığını düşünmeden, körü körüne atalarının inancına sarılan kimseleri; düşüncesiz varlıklara, duyduğu sesin mânâsını anlamayan hayvanlara ben-zetmektedir (: Bakara : 170-171).

(devamı yarın..)